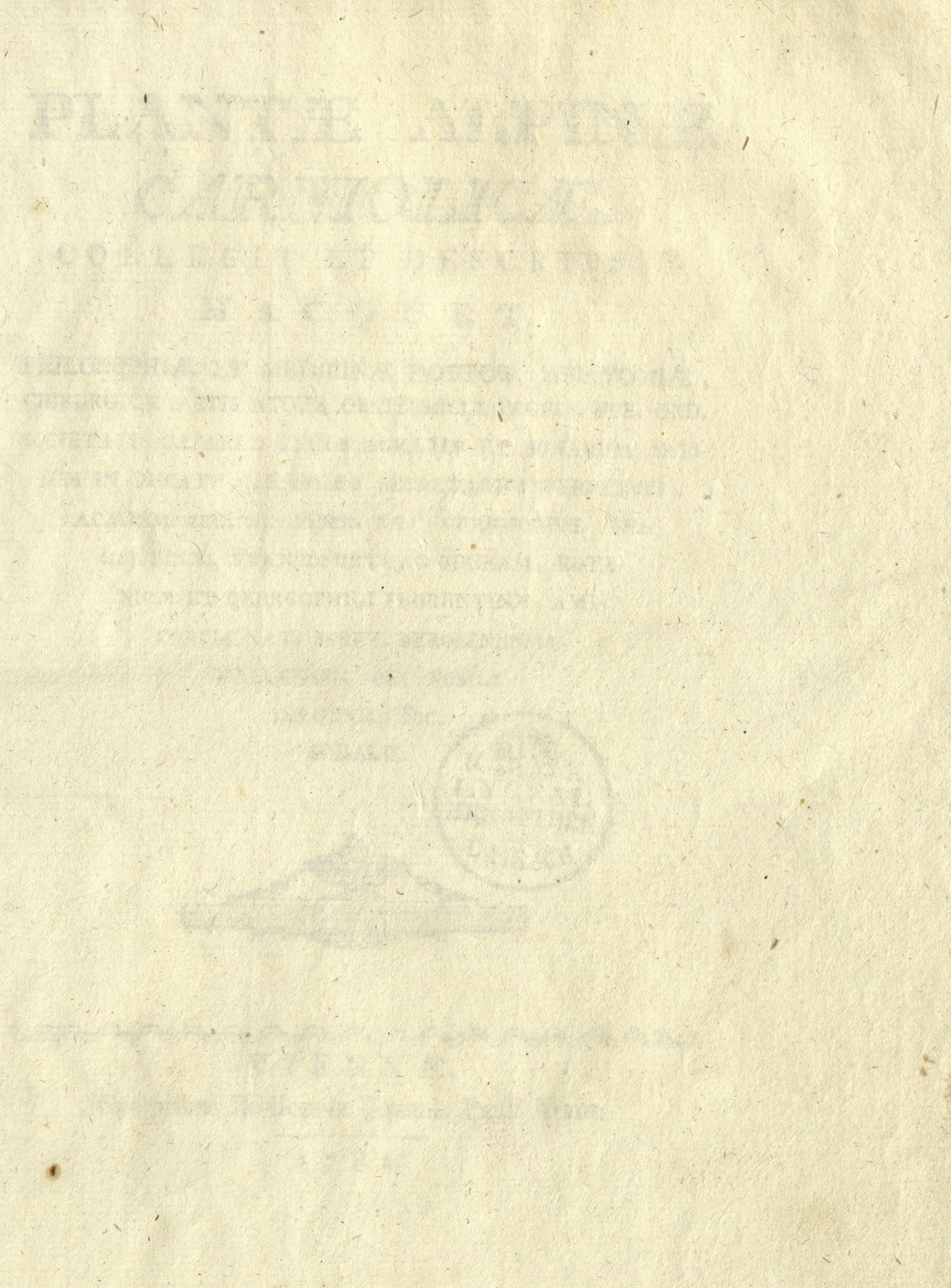

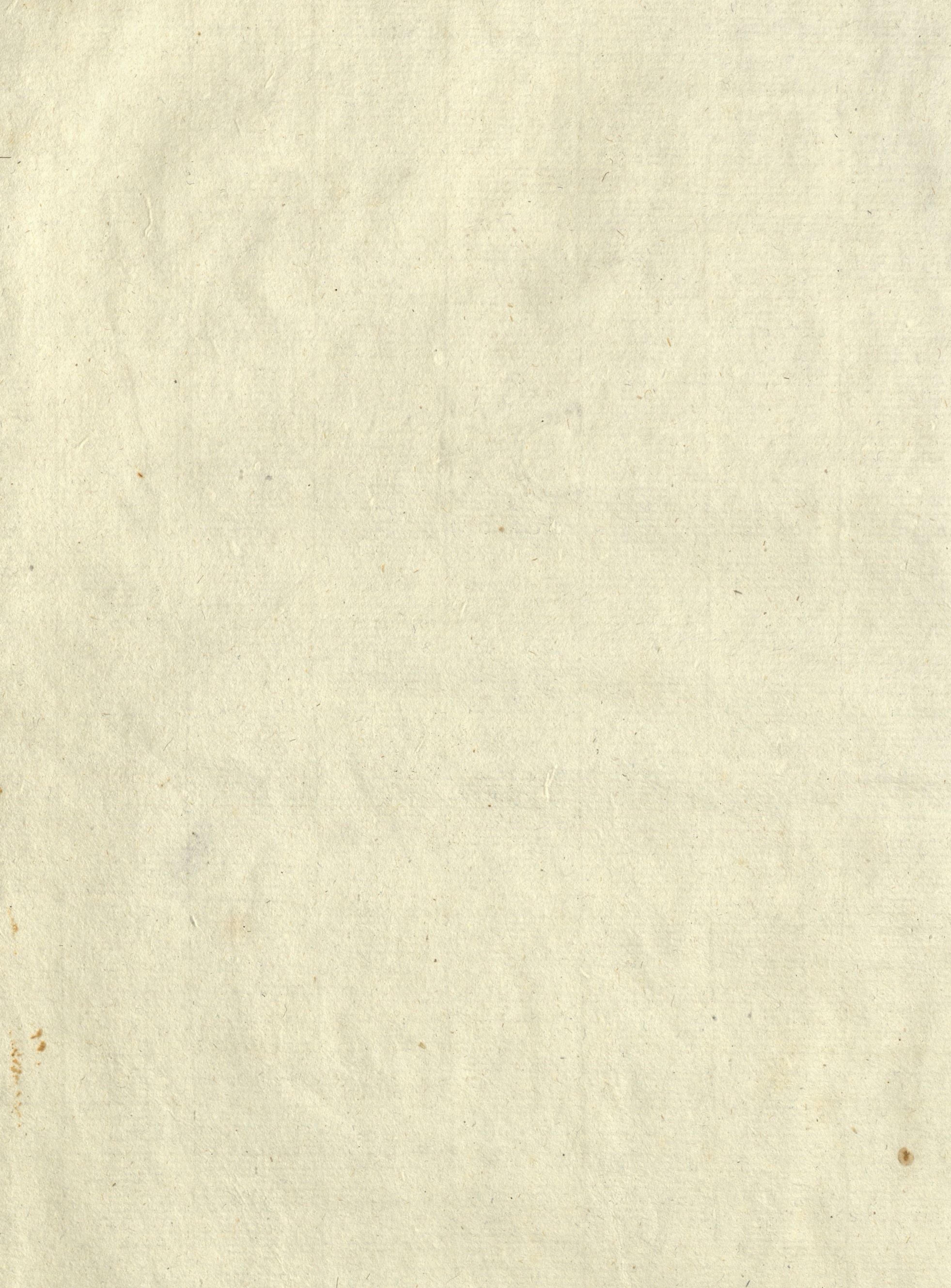

George W. K. 628

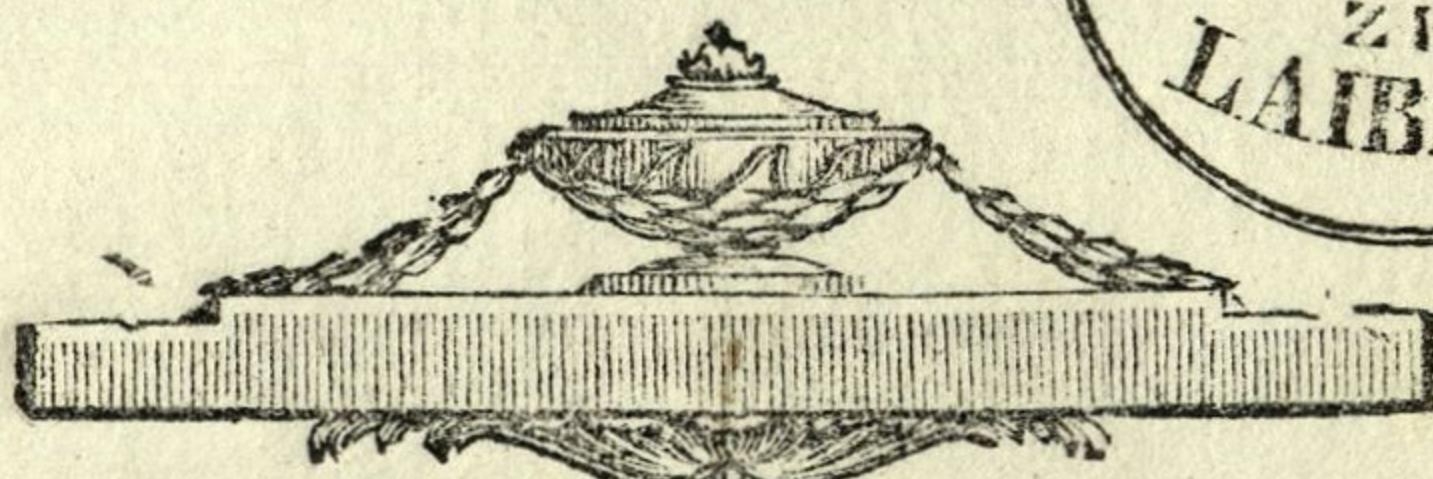
PLANTÆ ALPINÆ.

CARNIOLICÆ.

COLLEGIT ET DESCRIPSIT
HACQUE T.

PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTOR, ANATOMIÆ,
CHIRURGICÆ ARTIS ATQUE OBSTETRICIÆ PROFES. PUB. ORD.
SOCIETATIS CÆSAREÆ REGIÆ AGRARIÆ ET BONARUM ARTI-
UM IN DUCATU CARNIOLIÆ SECRETARIUS PERPETUUS,
ACADEM. SCIENT. IMPER. NAT. CURIOSORUM. MO-
GUNTINÆ, FRANCOFURTI AD ODERAM, BOTA-
NICÆ ET GEORGOPHILI FLORENTINÆ, AMI-
CORUM NAT. SCRUT. BEROLINENSIS,
HALLENSIS, OECONOMIÆ
LIPSIENSIS &c.

SODALIS.

VIENNÆ,

Sumptibus Bibliopolæ Joannis Pauli Kraus.

IN=03600 6816

S O C I E T A T I

B O X A N N I C A E

F L O R E N T I N A E

M U L T O C E L E B E R R I M A E

E T

V I R O I L L U S T R I S S I M O

R U P E R T O C O M I T I P A N T U L P H I N I O

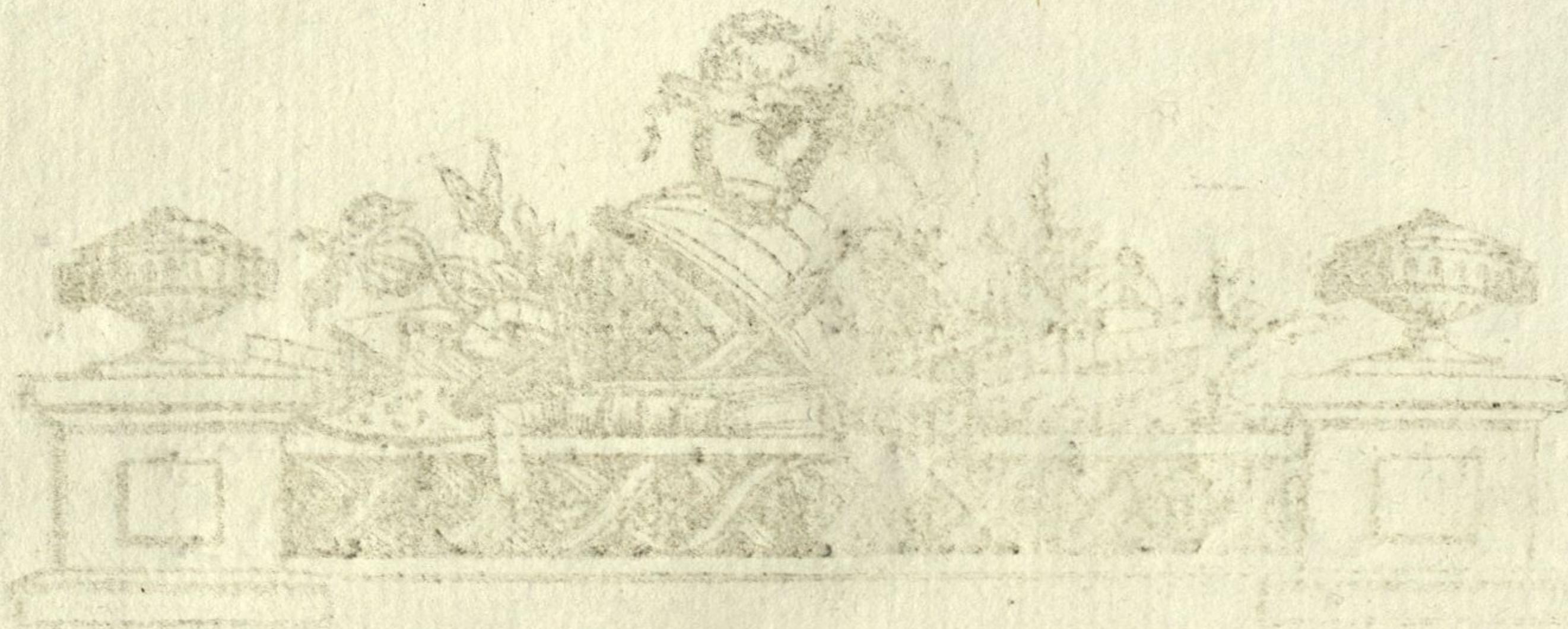
E J U S D E M S O C I E T A T I S

P R A E S I D I D I G N I S S I M O

D. D. D.

A U T O R.

P R A E-

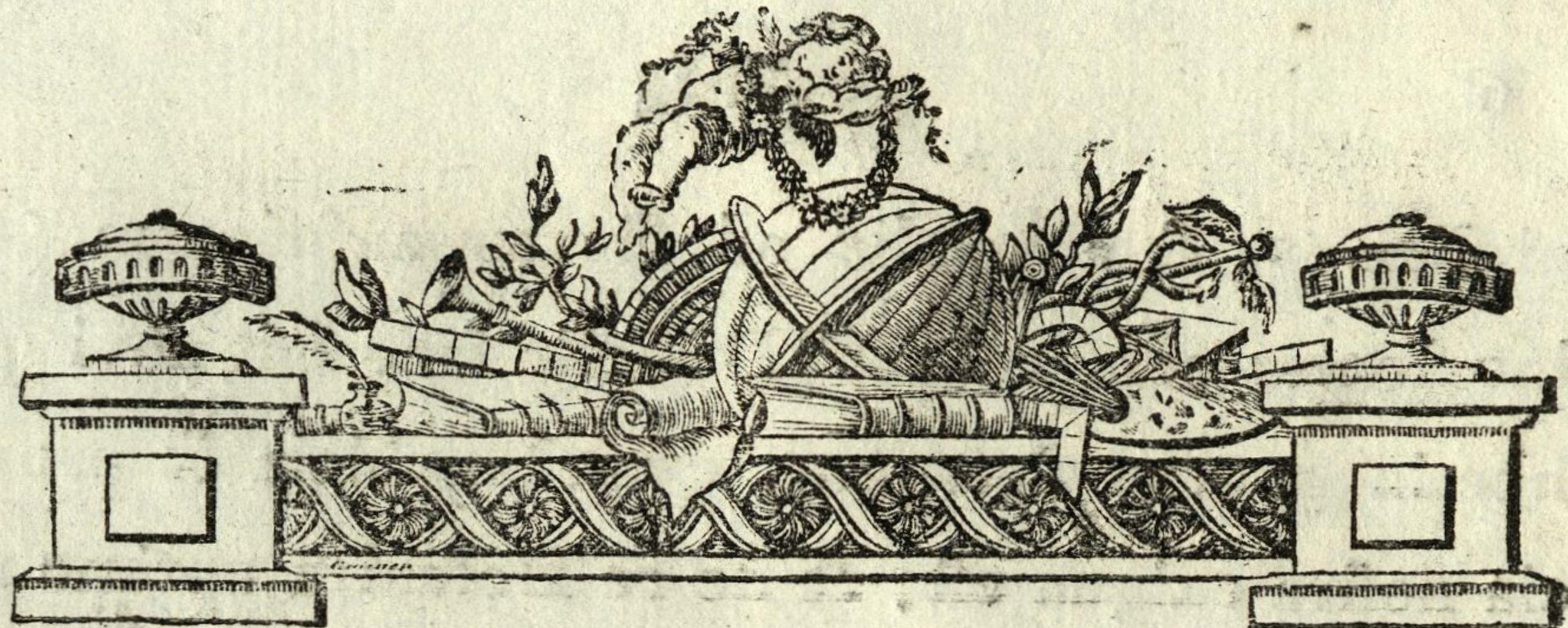

CHICAGO PUBLIC LIBRARY

CHICAGO

Open to all classes
and to all who are interested in
the study of history and literature.

1880

P R A E F A T I O.

Quem tibi, Lector benevole, in praesentiarum si-
sto, primus fasciculus est plantarum, quae in alpi-
bus Carnioliae & Istriae crescunt. Exigui quidem
utriusque sunt termini, attamen non facile hortum bo-
tanicum, quo natura opes suas tam copiose conges-
sisse videtur, elegantum magis, & ornatum videris.
Quae enim regio, quis locus tantam botanicarum
rerum copiam, tamque multiplicem simul novita-
tem, utut sit amplissimus, ostentare potest, & tan-
quam re sua propria gloriari, an non id flora car-
nio-

niolica (*) & appendix ad floram austriacam (**) luculenter comprobant? Difficile sane fuit novi quid hoc in genere detegere, quandoquidem & provincia nostra exigua est: & de re Botanica optime meriti Mathioli, & Scopoli, quorum ultimo principem facile in sedulitate, & diligentia inquirendi locum concesserim, non sine nominis sui gloria, iam pridem in hac materia elaborarunt. Veritatis nimium studiosus, non possum non hic commemorare illustrissimum D. L. B. a Wulfen, cuius indefessus labor orbi erudito perquam cognitus est. Huius opera usus perquam frequenter, & hic, & alter amicorum meorum; nec operae pretium duxerunt, ut, quod alieno labore compilarunt, suae forte nimium timentes gloriae illi in acceptis referrent, eiusque recte ibi obliviscerentur, ubi maxime commemorari merebatur! quam facile alieno vivitur labore!

quam

(*) A Scopoli Flora carniolica, editio I. & secunda c. fig. æneis in 8vo Vindobonæ 1772.

(**) II. Jacquin Flora austriaca. Vol. V. Viennæ Austriae 1778. fol. maj. c. fig. coloratis.

quam facile res, quae ad manus ultro defertur, definitur & describitur! sed quantis stat sumptibus, quantis, quamque periculis plenis difficultatibus circumficitur is, qui aut novi quid & irreperti adhuc in naturae regno deprehendere, ubique locorum se praesentem fistere vult, idque in ea regione, ubi vix quempiam invenire est, qui Botanices cognitionem habeat. Accedit praeterea, quod labores nostros non mediocriter remorari potest; asperitas nempe viarum, quae ad haec loca inaccessibilia ducunt, ingens montium altitudo, nivibus hinc inde tecta, ubi vix plantam deprehendi posse arbitrabar; quotamen Lithologiae studio duntaxat impulsus eluctatus sum.

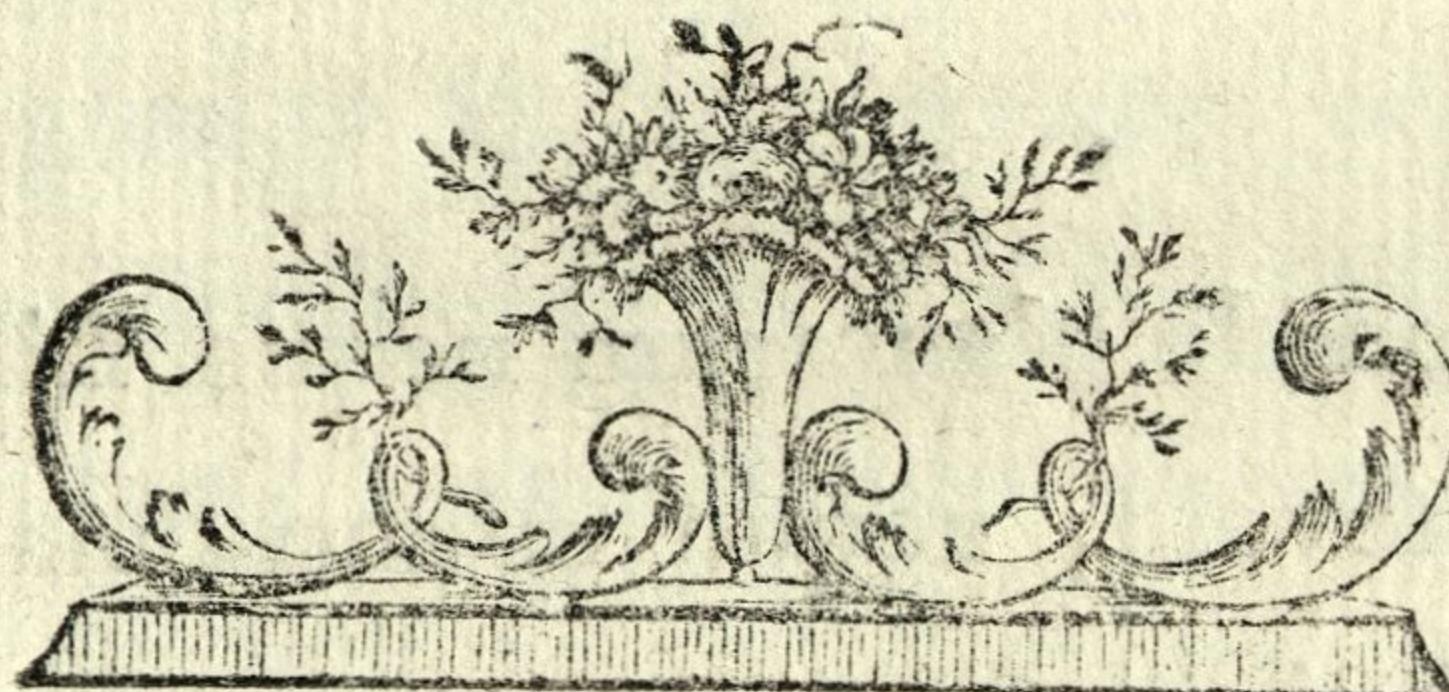
In hac decade plantarum neque stili elegantiam, lector benevole, neque minutissimarum rerum exactam descriptionem requires; meus omnis labor eo tendit, ut singulae plantae, quantum fieri potuit, clare & distincte descriptae exhibeantur. Secutus sum Cel. Linnei characteres, genera quod

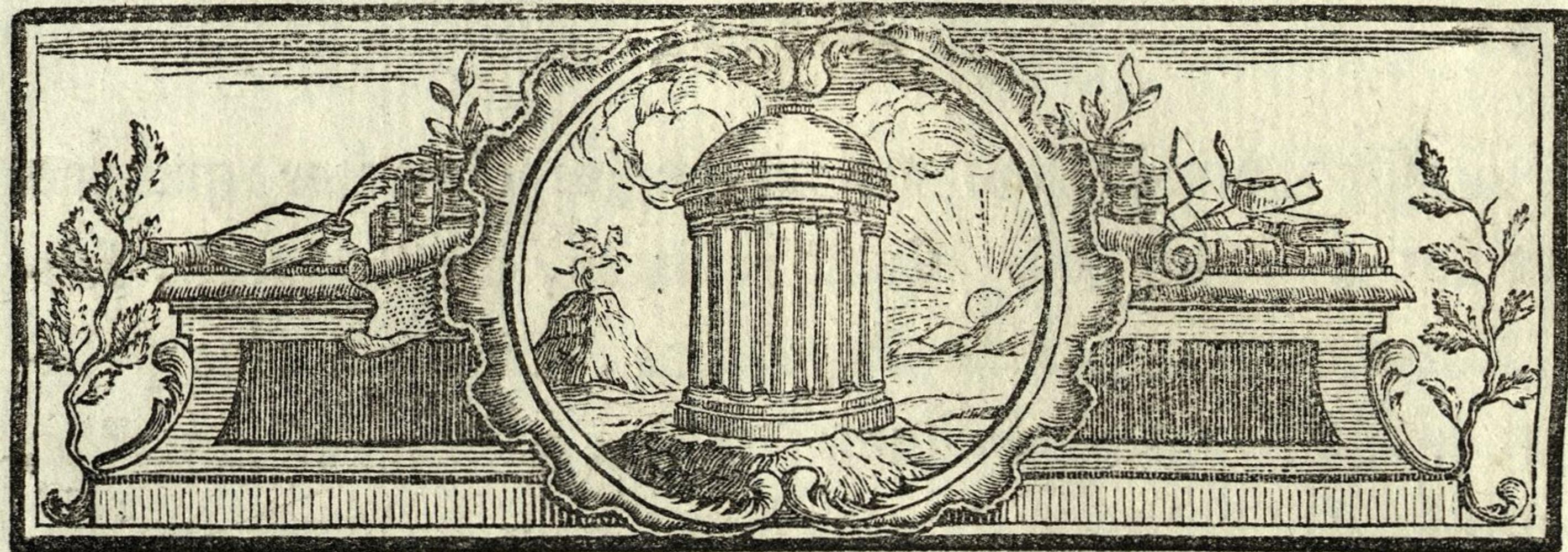
atti-

attinet, nihil novi mihi occurrit, speciebus novis nomen specificum ex ipso loco natali impertitus sum.

**Utere, Lector benevole, hac opera mea, quam non omni fructu caritaram iudico, apud eos praefer-
tim, qui non alienum a studio botanico animum ha-
bent; intuebuntur enim occultas naturae divitias se-
que ad similes labores ultro excitari sentient.
Quod ut eveniat ad maius botanicae rei incremen-
tum, ex animo opto, vale.**

N. I. TAB. I.

C A R L I N A U T Z K A.

RADIX perennis recta subfusiformis vel conoidea, aut tortuosa ratione loci natalis, rugosa ex flavo in fuscum degenerans, ex qua complures radiculae crassitudine penae anserinæ, extus flava ferruginea, intus albescens, aliquantum amara.

Caule caret, omnia folia intima tum præcipue illa primi anni, sunt oblonga, ovata, attenuata, undulata; basi in petiolum canaliculatum per totam folii longitudinem. Reliqua folia magna, petiolata, profunde laci-nata, spinosa, minora, quæ versus calicem protendun-tur, sessilia integerrima, aut in elliptoidem, aut in linea-rem longitudinem procurrentia, spinæ feroce in circum-ferentia: subtus venæ insigniores, & crassæ admodum, perque venulas numerosissimas, quæ reticulatæ, albæ, villosæ, superne fusco virentes, & scabriusculæ.

B

Flos

Flos amplissimus unicus, cuius diameter quinque aut sex pollicum est. Calix radiatus, cartilagineus, subtilissime pilosus, pallide flavescens, duos vel tres pollices longius, minute dentatus; margo basis membranaceus, vel pilosus; superne canaliculato dorso & in gibbum flavum, obscurumque leviter elevato.

Corollæ pallescentes quinquedentatæ leviter ventricosæ cum antheris quinque affixis concoloribus, quibus stigma clavatum inhæret. Semen cuneiforme obtusum, minute villosum, pappus setaceus, flavo albus, setulis police longioribus, in fasciculos ordinatis; flosculi & in ipsa maturitate remanent. Discus carnosus albescens perpendiculariter bissectus unius pollicis crassitudinem attingit.

Icon omnia in sua nativa magnitudine repræsentat.
 A. & B. folia ultima versus calicem ovata & linearia, ad basim carnosa sunt; C. & D. squamæ seu foliola calicis; E. partem externam seu convexam; D. concavam seu internam refert; E. stamen unicum figuram lanceolatam habet. F. Semen maturum cum pappo; G. setulas in fasciculos ordinatas; H. corollas tubulosas integras cum stamine, & pistillo I. easdem incisas, & apertas, K. folium, prout in prima ætate nascitur.

Elegans hæc, & utilis planta in summitate montis Utzka, seu montis majoris, qui quasi medius exsurgit, & in contermino monte Planick, & iterum prope Lupocklau, ad pedem montis mihi occurrit. Mirabar vehementer, qua ratione fieri potuerit, ut hæc oculis Clar. Mathioli per Istriam proficiscentis subterfugerit: forte quemadmodum alii Botanici, nimia montis altitudine, viarumque asperitate, vel denique incolarum ferocitate territus huc non pervenit. Sicut & Celeb. Scopoli. Apud nos in Istria, ut in Levante, qui, absque eo quod ipsi finistri quid a populo accidat, versari vult, necesse habet, ut se popularem esse dicat, quare eorundem linguam callere debet.

Botanices amicis gratam abunde rem vel ex eo fecisse arbitror, quod ea in hac planta exhibuerim, quæ eandem determinant, sed contentine etiam erunt, quorum Deus venter est, cui, dum & de rerum cognitione loquuntur, thura ferunt? Hinc ut & iis satisfaciam, qua ratione hæc planta adparari beat, ut ad manducandum adponi possit, paucis dicam.

Caro alba, & grati odoris, & minus adhuc amiara, quam Cynara Scolymus Linnei; potest quidem manducari cruda; interea tamen & cocta sapit palato. Cum hæc plan-

planta vel in monte naturæ beneficio nata , jam apta est nutriendo corpori , quis illam non dignam æstimet , quæ ad nostros hortos deportetur , colloceturque.

Nulla planta meretur majori jure nominari acaulis, atque hæc ; nam carlinam acaulim Cel. Linnei , Vaillant & aliorum minus probabiliter hoc nomine insigniverim , quandoquidem sæpe unius pedis caulem habet : floret mense Julio , semen mense Septembri maturescit ; odor nullus.

N. 2. TAB. 2. FIG. I.

I L L E C E B R U M K A P E L A.

Exigua planta , duorum pollicum longitudinem excedens. Radix lignosa , & ramosa , perennat , extus fusca , cinerea , intus albescens , caules & rami verrucosi , crassiores , juniores graciles , repuntque. Lignum illis albidum , cortexque ex cinereo in albidum degenerans.

Folia sunt alterna ovata , lanceolata , duas vel tres lineas longa , aliquantum pilosa , sessilia integerrima , stipulæ cum foliis alternatim occurrunt , ejusdemque sunt figuræ , albissimæ , pellucidæ , integerrimæ , glabræ. Caules capitulis terminantur.

Flo-

Flores bracteis nitidis occultati, ovatique, calix viridis quinquefidus, exiguus, cartilagineus, ovatus, lanceolatus, & glaber. Corolla nulla, stamina quinque minora calice, filamenta alba. Antheræ flavæ, stylus unicus, brevis, flaveſcens. Capsula quinquevalvis, monosperma; semen unicum ovatum fuscum.

Ex hac descriptione quis accuratam cum illecebro paronichio, & capitato Linnei similitudinem, aut, si minus, affinitatem non detegit; neque ego locum huic inter allatas duas species unquam negavero.

Crescit in alpibus calcareis sterilibus, has alpes Kapelam dicunt incolæ, circa Grobenek, & versus Recka; dein super monte Kleck. Shneschnihich dicto; & alibi in montibus circumiacentibus floret sub finem Julii, semen maturescit sub finem Augusti, odor nullus.

Icon repræsentat plantam in sua naturali magnitudine, ad latus fistitur A. flos; B. folia cum stipulis & bracteis aucta, C. squama corollæ; D. capsula; & E. semen.

N. 3. TAB. 2. FIG. 2.

R H A M N U S H Y D R I E N S I S.

Arbor inermis, subramosa, tres vel quatuor orgyas alta, paucis ramis praedita. Radix inter faxa calcarea se se diffundit, truncus illi est diametri unius pedis, cortex durus, cinereus, fuscus, verrucosus, intus flavus, & albidus. Rami nudi, sola in summitate foliosi, veluti in orbem positi, folia sunt glabra, ovalia, uno vel duplo dente crenata, fuscovirentia, subtus albida.

Cyma terminalis, & axillaris, in ramulis junioribus flores non habet, in senioribus autem triginta, aut plures inter folia in formam umbellæ prodeunt. Multi ex his sunt steriles, ex hac potissimum causa, quod non sat nutrimenti habeant.

Calix viridescens, paulo longior, ex tubo campanulato in limbum expanditur, quadrisidum patentem, planum, tubo ferme acuto longiore; supremo tubo adnascuntur stamina quatuor, erecta, quibus singulis squamu-læ pone accubant, oblongæ & breviores, atrofuscæ. Germen est subrotundum, parvum, pistillum bifidum, breve.

His baccæ succedunt rotundatæ, molles, pellucidæ, primo virides, in maturitate nigrescentes, saporis ob dulcedinem ingrati. In qualibet bacca semina bina vel terrena continentur, ovata, nitida, pallecentia, inclusa singula arillo proprio bivalvi. Floret mense Junio & Julio, fructus maturescit m. Septembri, & Octobri. Iconi adstant, rami florentis in A. flos auctus in utraque; in B. germen; in C. squamulæ cum stamine; in D. bacca integra; in E. semen.

Habitat in montibus circa Hydriam, Zhernvehc, mali Golack & Voiska ad Terminos Goritienses, & Tolminenses.

N. 4. TAB. 2. FIG. 3.

GENTIANA TERGLOVENSIS.

Primo intuitu judicavi hanc plantam ad gentianam pumilam, & acaulem referri posse, at deprehendi, eam, & proprios, eosque constantes characteres habere, ita ut non possit non constituere propriam speciem, quemadmodum id more Cel. Linnei, & Cel. Jacquinii me facere oportere arbitror, qui ultimus in flora sua Tom. II. & IV, Tab. 135, & 302. utramque accurate descripsit, & depinxit.

Ego

Ego itaque, qua possum cura, hanc exsequor.

Tota planta glabra, & inodora est.

Radix perennis, erecta, fibrofa, pallens & ætate multiceps, in surculos abit paucos, subdivisos, rosula terminatos, caulis quasi nullus, si persistit, est erectus, gracilis, subrodundatus, semper unifloris. Folia radicalia sunt alterna sessilia, ovalia, duos vel tres lineas longa, integerrima, pinguia; folia duo ad calicem, quæ lanceolata sunt, subacuta, & opposita.

Flos pollicis longitudinem superat. Calix tubulosus, brevis, pentagonus acuminatus, quatuor lineas altus. Laciniae limbi corollæ cæruleæ quinque, rotundatæ, integerrimæ, trium linearum diametrum habent, cum interjectis squamulis semibifidis. Filamenta alba tubo longiori adhærent. Antheræ flavæ, & liberæ. Stylus longus cum stigmate infundibiliformi, ad marginem quasi plumosus, in fructu bipartibilis, ventricosus, ad basim gibbosus. Semina minima fusca, ovalia, floret m. Julio, semina maturescunt m. Octobri; crescit super monte Terglouensi, ad pedem montis glacialis, in monte na-Ziperi, & oprotech territorio Bohinensi.

Exhibui in Tabula plantam in nativa sua magnitudine, ad latus sistitur in A. stylus cum stigmate, & fru-

ctu

etu in maturitate; in b. semen unicum c. limbus corollæ apertæ, odor nullus.

N. 5. TAB. 3.

OENANTHE KARSTHIA.

Radix perennis, subcarnosa, extus fusca, intus albida, tortuosa, radiculis pluribus bifurcatim teres. Caulis foliarius, rotundatus, leviter striatus, glaber sicut tota planta medula albescenti farctus, duos pedes altus. Folia radicalia bipinnata, innixa costa ad basim vaginante, pa- rum striata, semiamplexicauli, circumscriptione oblonga vel elliptica, pinnis lanceolatis, vel subovatis sessilibus, ferrato incisis acutiusculis ad costam principem sedent, folia caulina omnia sunt pinnata, summa ternata; pinnulæ sunt integræ, lineares aut lanceolatæ, acutæ. Petioli fistulosi, & minute striati, ex basi membranacea & vaginante ortum ducunt.

Umbellæ universales convexæ, & involucro paucifolio setaceo instructæ, semper eriguntur, compositæ ex radiis decem, aut duodecim. Umbellulæ particulares subrotundatæ, densæ, & parvæ, involucro setaceo duæ, aut tres flores non superant. Radii exteriores paulo lon-

giores sunt interioribus, flosculi omnes fertiles, & ferme æquales sunt, dum extimorum petala extima pauxillo sunt majora, alba, cordata, dorsoque striata. Filamenta corollæ longitudine: styli rigiduli, paulatim valde elongati. Perianthium pentaphyllum, laciniis lanceolatis, acuminatis, & inæqualibus. Fructus striati, subrotundati, constant ex duobus seminibus, ellipticæ formæ, parum stria-tis, stylo bifido instructus, quorum alterum tribus foliolis calicis coronatur, & alterum duobus. Odor nullus; sapor pimpinelloideus. Floret mense Julio, semina matu-refsunt Augusto.

Habitat prope Cryptam cornealem super monte Manas ad Boickam, etiam in montibus circa Reckam, abun-danter deprehenditur circa Lippizam super Karschto in Carniola interiore.

Iconi ad latus fistitur in A. flos, in B. semina aucta.

Cum hæc planta in multis cum oenanthe pimpinel-loide convenit, facile pro eadem haberetur; cui viva ad manus non est, hanc iconem expressam cum illa conferre poterit, quam Cl. Jacquin in citato suo opere Tab. 394· exposuit, ipseque ultro discrimina, quæ inter utramque intercedunt, partim in radice, partim in foliis deteget.

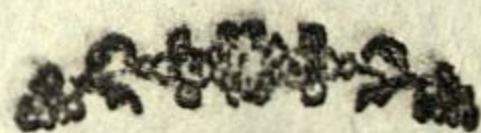
N. 6. TAB. 2. FIG. 4.

CLATHRUS (Fungus) HYDRIENSIS.

In tanta fungorum copia, quos partim Cel. Linneus, & D. Schæfferus determinarunt, quem præfens tabula exhibet, non reperi.

Fungus mediocris, subtriangularis semiputridis arborum radicibus innascitur, subcoriaceus, mollis. Stipes durus, subovatus; curvus, membrana albida obductus. Calamus digiti minimi crassitudinem habet; parum striatus, niger, villosus. Pileum gerit figuræ quasi triangulares, coloris bruneo-nigri, subtus lamellosus labyrinthiformis; lamellæ versus calatum sunt aliquantum parallelae; superne pileus nodis distinctus, quorum figura fructibus pinus pineæ similis est; cum vero nodi alii majores, minores alii sunt confluentes, efformantque figuram jam pentagonam, jam tetragonam. Ex centris nodorum striæ versus latera procurrunt. Partes aliquæ revolutæ, aliquæ planæ, membrana subtilissima, facili negotio separantur. Substantia spongiformis; lamellæ undulatæ, tenues, elasticæ, nec succum læsfæ fundunt. Odor putridus suaveolens.

Ha-

Habitat in collibus prope Hydriam, versus Merslara, Zhernaverch. Ad latus figuræ lamellæ adstant. Crescit mense Julio.

N. 7. TAB. 2. FIG. 5.

LEONTODON TERGLOUENSIS.

Crescit super monte Terglou, ubi glacialis esse incipit, & hoc quoque in locis duntaxat humidis, reperitur etiam in alpibus circumjacentibus.

Tota planta inodora est, unum, duos aut tres pollices alta. Radix perennat, crassa, nigra, pollicis longitudinem adæquat, fibrillas undique generans, fuscas, albescentes. Caulis firmus, hirsutus, unicus, teres, foliosus. Folia infima duobus pollicibus longiora, amplexicaulia, runcinata, sinuata, acutæ, pilis nigris obducta. Superiora profunde dentata, admodum hirsuta; ultimum folium lineare, integrum, pilosum, nigrum.

Calix ex oblongo globosus, constat squamis imbricatis, lanceolatis, acuminatis, erectis, nigris & hispidis. Corollulæ sulphureum colorem habent, quinquedentatae patentisque, calicem bis superant. Antheræ luteæ. Germina

mina oblonga, glabra, styli longi, stigma luteum, & revolutum.

Receptaculum album, nudum, subcarnosum, semina fusca, cuneiformia, pappo coronantur sessili, piloso, ad latus figuræ reprobatur semen unicum cum pappo.

Figura, quam hic intueris, exhibit naturalem plantæ magnitudinem, ad quam libere ex terra argillacea exurgit. Hæc, si frustulis lapideis tegitur, scapum nanciscitur gracilem, longioremque, ita ut aliam omnino formam induat.

N. 8. TAB. 2. FIG. 6.

MYOSOTIS TERGLOUENSIS.

Clar. Linneo genus myosotum, de quo pauci, & ii quoque non clare satis, & dilucide tractarunt, in acceptis referre debemus, tanta accuratione elaboratum.

Ego primo intuitu hanc plantam non hæsitavi ad genus aretiæ referre, quemadmodum in Collectaneis (*)

Bero-

(*) Beschäftigungen der Berliner Gesellschaft Naturforschender Freunde. Tom. I. 1780. in c. fig.

Berolinensibus, in quibus de itinere meo per alpes carniolicas, & carinthiacas ago, illam nominaveram; at diligentiori subin examine adhibito detectisque singulis notis deprehendi, eam Myosotim esse.

Tota planta colore tristem, vel viridem fuscum habet, excepto flore. Odor gratissimus, sicut syringa Linnei.

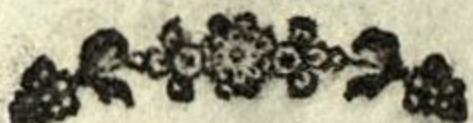
Radix perennis, sublignosa recta, profunda, multum tortuosa ratione situs, tres, vel quatuor pollices longa, fibras paucas habet. Caulis foliosus, imbricatus, hirsutus; rectus vel procumbens; ex una radice plures quoque caules nasci solent.

Folia infima subnigrescentia, alia fusca virentia, oblonga, ovata, aut spatulata, sessilia, plana, integerima, duas, vel tres lineas longa, pillis albis rigidis instruta, quæ caulem circumdant, in medio duo, aut tres flores nascuntur, caulis medius rectus, lateralis utrinque dependent, & quasi corymbum efformant. Hæc planta raro admodum est uniflora; aut acaulis.

Calix semitubulosus quinquefidus, initio villosus, laciniæ quasi lanceolatæ; tubus duplo longior, primo patens, & deinde flores erecti, vel involuti.

Corolla hypocrateriformis; tubus ventricosus calyce brevior, annulum cylindricum efformat flavum sulphureum. Sub fauce stamina quinque, quorum filamenta flavescentia subulata minima. Antheræ rodundatæ flavæ. Limbus corollæ eleganter cæruleus, planus; in ore glandulæ nectariferæ bifidæ quinque persistunt; segmenta corolla subrotunda, ovata integra. Germen in fundo calicis, sessile, subglobosum, flavum, viride. Stylus stamina attingit; stigma capitatum. Capsula unilocularis polysperma, apice dehiscente, in quinque valvulas divergentes intra calicem persistent. Semina quatuor aut quinque, ovalia fusca. A. Repræsentat in naturali altitudine corollam integrum. B. Corollam apertam cum glandulis, & staminibus. C. Calicem medium apertum. D. Eundem patentem cum capsula, & seminibus in maturitatis statu. E. Capsulam cum stigmate non perfecte maturam. F. Semen unicum parum augmentatum.

Floret m. Augusto, semen maturescit m. Sept. Habitat in monte Terglou ultra montes glaciales, in supremo loco, qui adhuc terra vestitus est, in collectaneis Beroli-

rolinensibus superius commemoratis determinavi, in quam tam ex crescere soleat altitudinem.

N. 9. TAB. 4. FIG. I.

S C A B I O S A T R E N T A.

Tinter triginta, scabiosarum species, quorum Linneus in suo systemate meminit, nulla est, quæ huic, quam ego hic adfero, similior sit, quam illa, transilvanica, cuius figuram Cl. Jaquin vol. I. pag. 50. Tab. II. (*) accuratissime exhibuit, nostra hæc ad 10. primas Linnei nempe corollas quadrifidas referri debet.

Tota planta glabra est. Radix crassula, saepe longa subnodosa intra scopulorum fissuras ut plurimum crescit versus capita petiolorum antiquorum semitabidis, & albescientibus radiculis induta est.

Caulis unicus sex pollices altus, teres, leviter striatus, nunquam ramosus, folia inferiora sunt pinnatifida amplexicaulia, plantam medium altitudine superat; costa

fo-

(*) Hortus Botanicus Vindobonensis. Tom. III. 1770. in fol. maj. c. fig. col.

foliorum aliquantum fulcata, rigida; lobi inferiores liberi, valde crenati & runcinati, exteiiores semper maiores sunt interioribus. Ex ultimo loborum pari alter lobus perpendiculariter exsurgit, ejusdem formæ cum reliquis, sed solum secundum par foliorum est etiam pinnatifidum minutim crenatum, superiore folia sunt linearia integrissima. Flos unicus, globosus. Calix communis ovatus, & acutus componitur ex squamulis albis membranaceis, mucronato-aristatis. Corollæ albæ quadrifidæ, ad marginem maiores sunt. Stamina oblonga alba. Antherae flavæ. Pistillum bteve. Fructus compositus, ovatus & obtusus. Semina ovalia, subpilosa calyculis parvis dentatis coronata. Odor nullus. Floret mense Julio, Augusto, semen maturescit m. Octobri. Primam deprehendi in montibus circa Trenta, & in parte occidentali Terglou in declivibus, infra montem Ziperie, & Traschim-verch & super Mischelem-verch. Ad latus figuræ A. squamulæ calicis; B. semen aristis coronatum.

N. IO. TAB. 5.

ATHAMANTA GOLAKA.

Tota planta glaberrima est. Radix perennis, extus cinerea, intus albida, septem vel octo pollices longa, sub-

D

car-

carnosa, crassa vel fibrosa, ad saxum allisa ramos longos de latere propellens, oreofelenique sapore aliquo prædicta. Coronam setaceam de præteritis foliis habet. Caulis solitarius, superne ramosus suberectus ascendit, unicus, rotunde fulcatus, duos, tres, vel quatuor pedes altus, ferme glaber. Calami medulla in centro albida, crassitudo unius pollicis est. Folia radicalia ex petiolo membranaceo, & amplexicauli enascuntur, inferiora æque ac superiora tripinnata, in summitate caulis incisa duntaxat, ratione ipsius plantæ magnitudo diversa est, in majore bipedalia sunt. Costæ sunt striatæ anteriores canaliculatæ, pallide virescentes. Caules superiorum foliorum quasi membrana involuti sunt, quæ jam leviter, jam profunde trifida, aut quadrifida, vel etiam pluries incisa est, laciniae ovatæ oblongæ, acutæ, planæ, supra splendide virides, infra palefcentes; in summo caule folia singula sunt simplicia, lanceolata minutim incisa: basi ampliata, & membranacea.

Involucri universalis foliola sunt circiter octo novemque, lanceolata multumque incisa, reflexa, undulata, rigida; particulare confurgit ex foliolis integerrimis, glabris, sublinearibus, tribus vel quinque. Umbella universalis ampla constat quindecim aut viginti quinque umbellulis inæqualibus erectis. Umbella partialis quindec. aut viginti flores habet flo-

res,

res, petala alba, glabra, ovata cum apicibus inflexis vix subcordata, æqualia. Stamina petalis longiora. Antheræ binodosæ pallecentes. Stigmata bifida, brevia, albovirescentia. Omnes flosculi fertiles sunt.

Fructus immaturus, viridis, subrotundatus; matus fuscus, ovatus, oblongus teres, nitidus, clavatus. Stigma persistens, Semina bina clavata, marginibus quatuor elevatis, extus membranaceis, ovatis, glabris, in medio striatis, albescientia.

Tota planta, excepta radice, saporem ingratum habet, floret mense Junio, semen m. Augusto maturescit. Ad latus Iconis repræsentatur fructificatio omnis in nativa magnitudine. A. Corolla cum stamine & germine. B. Semen non perfecte maturum. C. Idem maturum. D. Semen nudum extra membranas, cuius una pars interna concava, & externa convexa est, odor nullus. Habitat in alpibus Juliis in summitate montis Velki-, & Mali-Golak & in aliis montibus circumjacentibus.

N. II. TAB. 4. FIG. 2.

POTENTILLA TERGLOVENSIS.

Ex tot Potentillis nec unam vidi, quæ huic nostræ perfectlye assimilaretur, illa nitida potentilla Cl. Linnei, sicut illam Celeb. de Wulfen in appendice citato describit, maxime cum hac præfente convenit.

Radix est sublignosa, atra, recta crassa, parum fibrosa. Caules plurimi suberecti, pollicis altitudinem attin-gunt, teretes, una cum foliis, & calicibus tomentosi, aut dense villosi albi sericei, & glaucescentes. Folia radicalia, plurima, ternata, subamplexicaulia, in inferiore parte membranacea, versus folia petiolata. Foliola oblonga, ovata, obtusa, subsessilia in apice petioli communis, utrinque æqualiter villosa, plerumque plicata, integerri-ma. Folia caulina inferiora radicalibus similia, petiolata basi stipulis binis linearibus, acutis integris, & ipsi vil-lis cinctis. Superiora ternata aut simplicia, primo cum stipulis brevioribus lanceolatis integris. Stipulæ sessiles integræ parum canaliculatæ.

Flos in caule semper unicus, terminalis, magnus, spe-ciosus, odorifer sicut Cl. de Wulfen potentillam suam de-scrip-

scripsit. Calix persistens subcoriaceus decemfidus, segmentis lanceolatis, alternis brevioribus, angustioribus, supra tandem parum rubescentibus, subtus pallide virescens, villosus. Pili in segmentis lanceolatis strias formant duplices. Petala quinque subcordata, leviter emarginata, pallida, rosea, ampla. Stamina plurima, filamenta albida duas lineas longa, antheræ clavatæ, rubræ, cum polline flavo. Receptaculum villosum. Germen ovatum, sessile, rubrum, sed villo albo sericeo vestitum. Stylus rotundatus, nudus, ruber. Stigma breve, simplex. Florent mense Julio, Augusto, super monte Terglou Sa-Utech, & Zospoliza in regionibus glacialibus. Infra prope A. repræsentatur calix. B. Folium ternatum cum stipulis expansum. C. Stamina. D. Germen pilosum. Omnia in naturali statu.

N. 12. TAB. 4. FIG. 3.

C A R L I N A P O L A.

Tota planta tomentosa, seu arachnoidea est. Radix perennis, lignescens, fere quatuor pollices longa, etiam brevior, non ramosa, tortuosa, fibris vel radiculis funium instar instructa, flavescens, saporem eundem prope quem carlina acaulis habet, hunc saporem temperat levis superveniens dulcedo. Caulis erectus, tres pollices, aut spithamam longus, teres, flavescens, arachnoideus junior

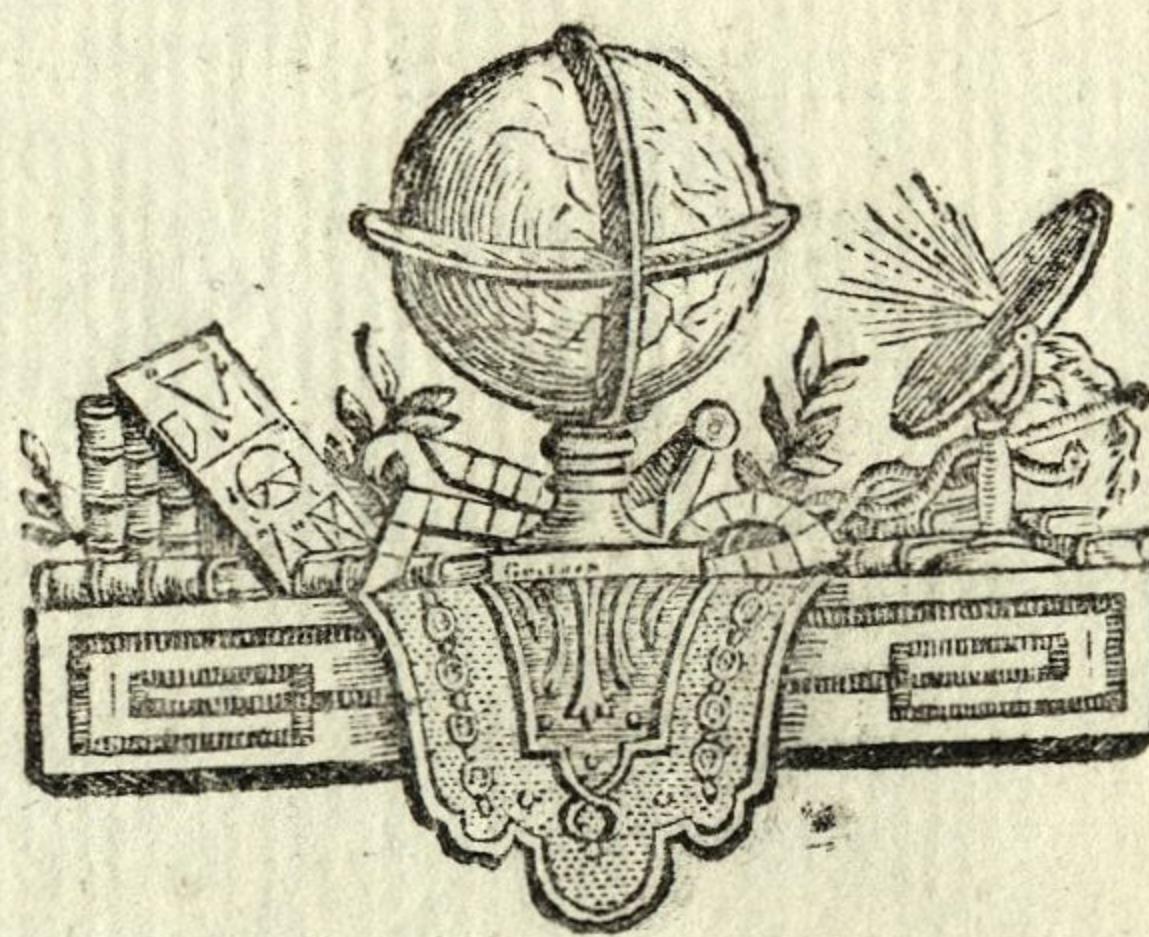
fo-

foliosus, postea nudus, folia alterna sessilia aut subamplexicaulia, in summitate congesta, oblonga, parum ovalia, unius & dimidii pollicis longitudinem habent, rigida, sinuata, spinosa, pungentia; ex angulis sinuositatis pinnulæ oblongæ mucronatæ prostant; in marginibus vero minoribus sunt solitariæ, ex eodem loco in apicibus folia semper solitaria per costas decurrunt.

Floris caput suprotundum, cuius summitas in receptaculum elongatur, cui flos insidet involucro foliaceo mucronata rigido; & hæc quoque folia sunt ensiformia, leviter canaliculata, integerrima rigida, & capitulo duplo longiora, coloris cinnabarini, semper persistentia. Corollæ albescentes, quinquedentatae, tubulosæ, quibus Antheræ quinque flavescentes affixæ. Stigma clavatum. Semen cordiforme, glabrum; pappus setaceus, albescens, sessilis, duas vel tres lineas longus. Discus parum carnosus, albidus, saporem dulcem habet; floret mense Julio, & Augusto; primo hanc plantam inveni copiosam in montibus apenninis super monte Falcon, postea in Campagna di Roma, & in Colliseo prope Polam in Istria. Ad latus A. folium. B. Squamas calicis. C. Semen papposum repræsentat.

Tres numero duntaxat hujus generis plantas in ultimo loco reperi, in quibus Myrmeleon an Libelluloides Linnei insidebat, quem huic plantæ addidi, vel propter singulares nigrescentes maculas.

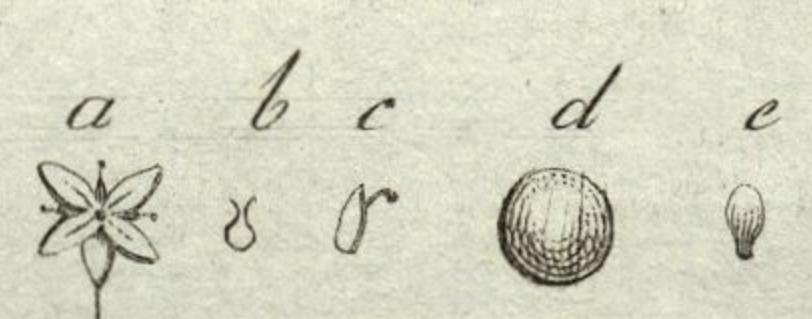
P.2.

F.1

F.2.

F.4.

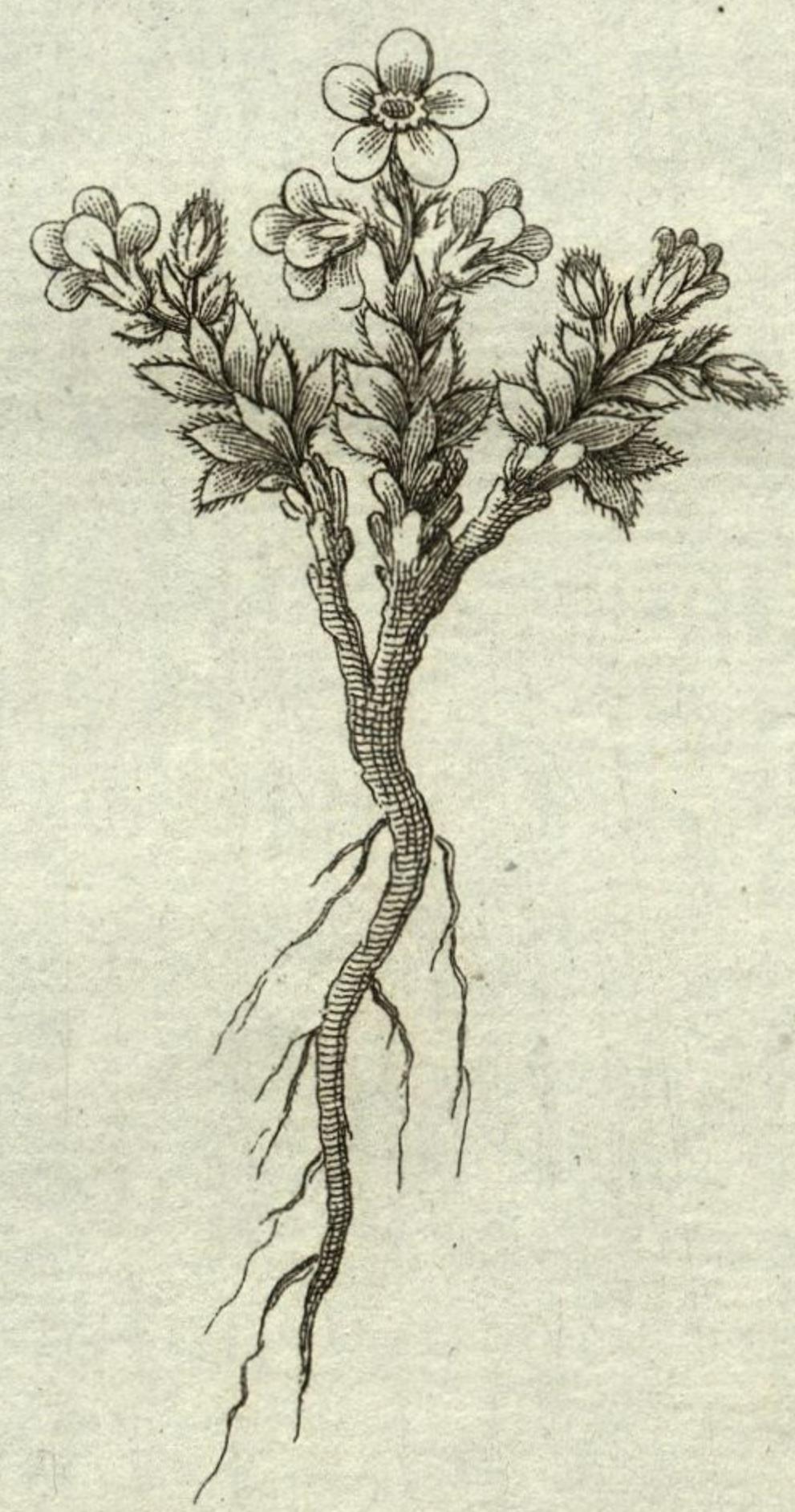

F.3.

F.5.

F.6.

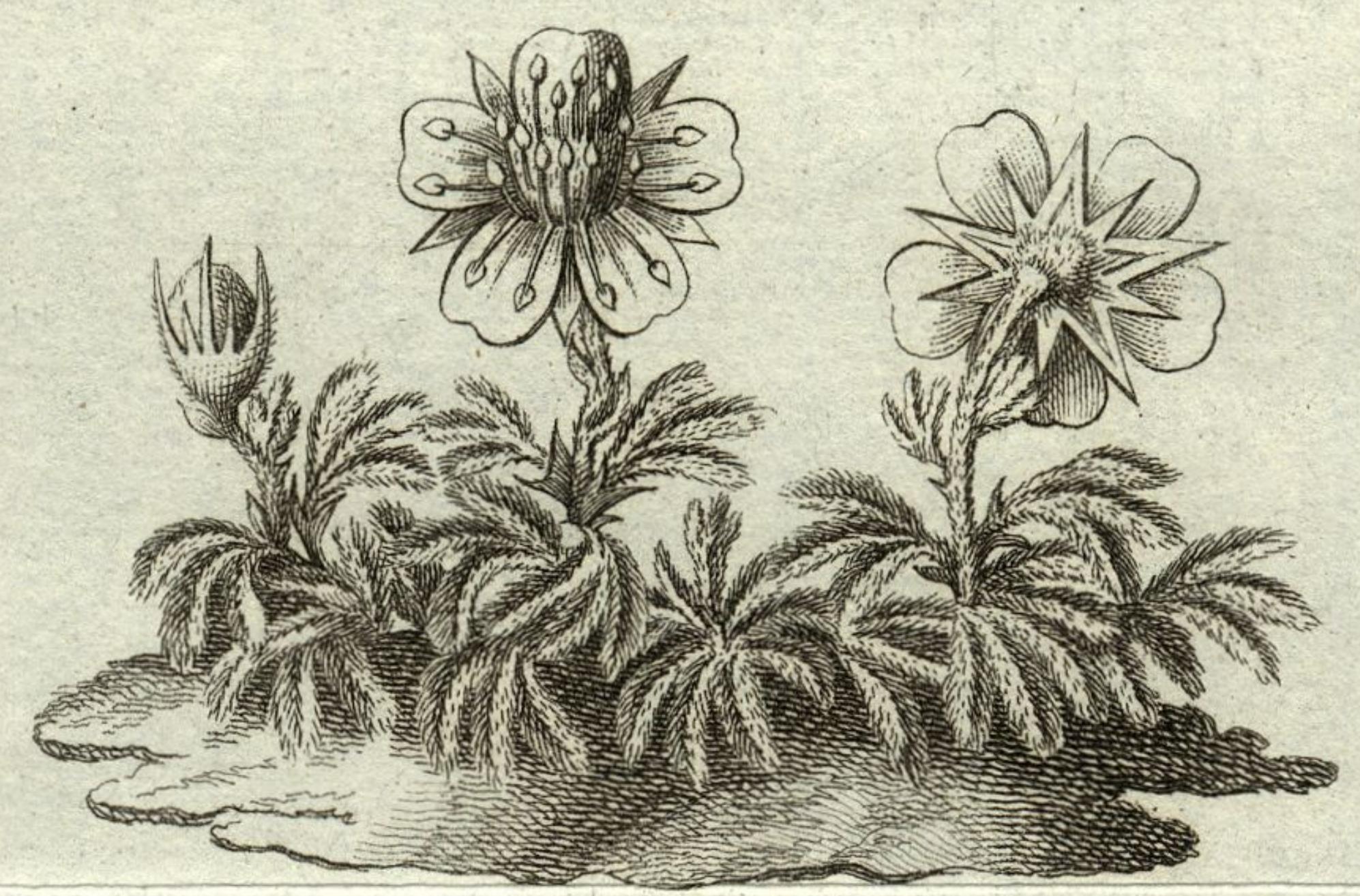

T 4.

F. 1

F. 2.

F. 3.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS

00000320921

